

Ποιά θα είναι η τιμή;

Co-funded by
the European Union

Μηχανισμοί ελέγχου των τιμών

Κατά τη διάρκεια της πολιτικής συζήτησης για τη δημιουργία του ΣΕΔΕ2, η ανάγκη για ελέγχους και διασφαλίσεις των τιμών [ήταν στο επίκεντρο](#). Ως αποτέλεσμα, η οδηγία ΣΕΔΕ και η απόφαση για το Αποθεματικό Σταθερότητας της Αγοράς (ΑΣΑ) περιέχουν ήδη διάφορους μηχανισμούς ελέγχου των τιμών για το ΣΕΔΕ2:

- Η πρόωρη δημοπρασία 30% περισσότερων δικαιωμάτων εκπομπής κατά τα πρώτα τρία έτη, τα οποία θα αφαιρεθούν αργότερα από τα μελλοντικά δικαιώματα.
- Εάν η μέση τιμή δικαιώματος εκπομπών EUA για τρεις συνεχόμενους μήνες είναι υπερδιπλάσια της μέσης τιμής για τους έξι προηγούμενους μήνες, θα αποδεσμευτούν 50 εκατομμύρια δικαιώματα από το ΑΣΑ2 – Άρθρο 30h(1). Μέσα στο 2027/2028 ο κανόνας είναι πιο ευέλικτος και η τιμή πρέπει να είναι μόνο 1,5 φορές υψηλότερη από τον μέσο όρο των τελευταίων έξι μηνών για τρεις συνεχόμενους μήνες, προκειμένου να ενεργοποιηθεί η αποδέσμευση των 50 εκατομμυρίων δικαιωμάτων.
- Εάν η μέση τιμή EUA για τρεις συνεχόμενους μήνες είναι υπερτριπλάσια της μέσης τιμής EUA για τους έξι προηγούμενους μήνες, θα αποδεσμεύονται 150 εκατομμύρια δικαιώματα από το ΑΣΑ2¹.
- Έχει τεθεί ένα ανώτατο όριο τιμών με προσαρμογή στον πληθωρισμό στα 45 ευρώ (το οποίο πιθανόν θα πλησιάσει τα 60 ευρώ έως το 2027). Εάν η μέση τιμή EUA υπερβαίνει το ανώτατο όριο τιμών για περισσότερο από δύο μήνες, απελευθερώνονται επιπλέον 20 εκατομμύρια δικαιώματα από το ΑΣΑ2².
- Σε περίπτωση πολύ υψηλών τιμών πετρελαίου ή ορυκτού αερίου στα μέσα του 2026, το ΣΕΔΕ2 θα αναβληθεί κατά ένα έτος έως το 2028³.

¹ Άρθρο 30h παράγραφος 3

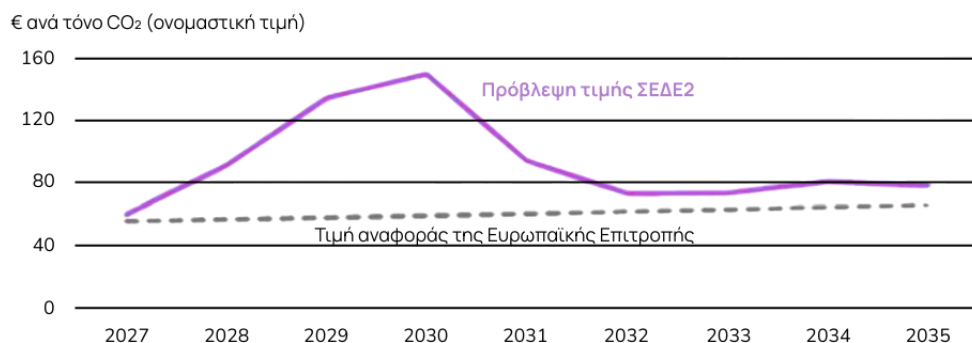
² Άρθρο 30h(2)

³ Η μέση τιμή του ορυκτού αερίου από τον Ιανουάριο έως τον Ιούλιο του 2026 πρέπει να είναι υψηλότερη από τη μέση τιμή τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2022, ή η μέση τιμή του αργού πετρελαίου Brent από τον Ιανουάριο έως τον Ιούλιο του 2026 πρέπει να είναι υπερδιπλάσια της μέσης τιμής κατά τα τελευταία πέντε έτη. Δεδομένου ότι οι εν λόγω δείκτες είναι αρκετά υψηλοί, είναι μάλλον απίθανο να ενεργοποιηθεί αυτή η αιτία, εκτός εάν η ΕΕ υποστεί εξωτερικό σοκ, όπως η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία το 2022. Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει στην Επίσημη Εφημερίδα έως τις 15 Ιουλίου 2026 εάν πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις.

- Τέλος, μια πρόσθετη ρήτρα επιτρέπει επίσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ανταποκριθεί στις υψηλές τιμές του ΣΕΔΕ2 εκδίδοντας μια πράξη εφαρμογής, εάν ένας συγκεκριμένος χαμηλός όγκος δικαιωμάτων εκπομπής επιτευχθεί δύο φορές εντός μιας περιόδου 12 μηνών.

Αυτοί οι έλεγχοι των τιμών θα ισχύουν έως το 2029, οπότε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη λειτουργία τους και θα μπορεί να προτείνει την παράταση και επέκταση των ελέγχων των τιμών μετά την αναθεώρησή τους, εάν χρειαστεί. Το 2028, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να επανεξετάσει τη λειτουργία του ΣΕΔΕ2 για να διασφαλίσει την ορθή λειτουργία της αγοράς και τη σταθερότητα των τιμών. Ο χρόνος αυτός είναι σημαντικός, καθώς πολλά από τα μοντέλα πρόβλεψης των τιμών ΣΕΔΕ2, συμπεριλαμβανομένου του μοντέλου της BloombergNEF που παρουσιάζεται παρακάτω, δείχνουν αύξηση των τιμών έως το 2030, η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί με αυτή τη διαδικασία επανεξέτασης το 2028, εάν χρειαστεί, ανάλογα με τις προοπτικές μετά την έναρξη λειτουργίας της αγοράς.

Διάγραμμα 6. Προβλεπόμενη τιμή δικαιωμάτων εκπομπών του ευρωπαϊκού ΣΕΔΕ2

Πηγή: BloombergNEF Σημείωση: Η τιμή αναφοράς βασίζεται σε 45 € ανά τόνο CO₂ το 2020 και αναπροσαρμόζεται με βάση τον δείκτη τιμών καταναλωτή.

Πολλοί αναλυτές της αγοράς προβλέπουν μια μεγάλη ποικιλία προσδοκιών για τις τιμές, υπογραμμίζοντας τη δυσκολία ακριβούς πρόβλεψης της μελλοντικής τιμής του ΣΕΔΕ2, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα:

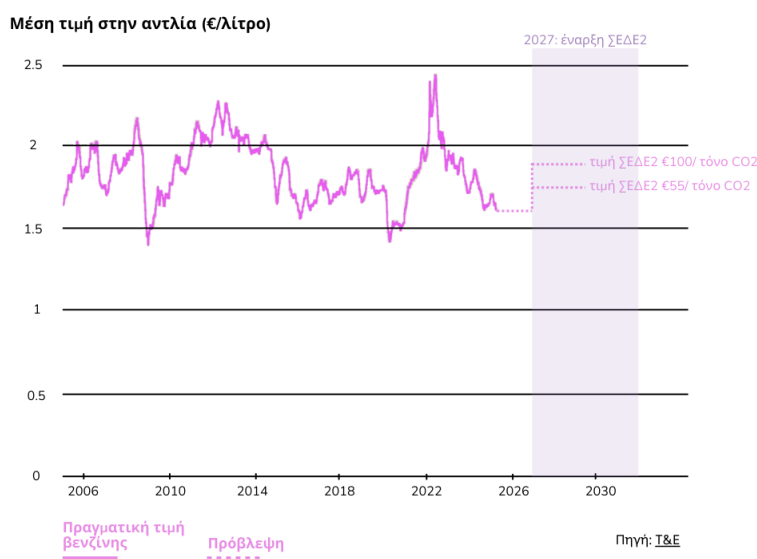
Πρόβλεψη τιμών (σε ευρώ ανά τόνο CO ₂ το 2030)	Πηγή
48-80	EU Commission
71-261	PIK
150	Veyt
122	BloombergNEF
69-100	Clear Blue Market
111-259	Vertis
126	Energy Aspects

Η μεγάλη διακύμανση στις αναμενόμενες τιμές μπορεί να αποδοθεί στη διαφορά των υποκείμενων παραδοχών στα μοντέλα, κυρίως όσον αφορά τα επίπεδα φιλοδοξίας που προβλέπονται για την εφαρμογή συμπληρωματικών μέτρων για την ενίσχυση της μείωσης των εκπομπών πέραν της εμβέλειας της τιμής εκπομπών άνθρακα, όπως η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων ή τα πρότυπα CO₂ και αυτοκινήτων. Όσο περισσότερο μειωθούν οι εκπομπές στα ευρωπαϊκά νοικοκυριά και στις οδικές

μεταφορές, τόσο χαμηλότερη θα είναι η τιμή του ΣΕΔΕ2. Η εφαρμογή αυτών των συμπληρωματικών μέτρων είναι εφικτή και απαραίτητη.

Μια τιμή 45 ευρώ ανά τόνο CO₂ μεταφράζεται σε [0,01 ευρώ ανά kWh](#) θέρμανσης με ορυκτά καύσιμα. Αν και οι ανησυχίες για τις πιθανές κοινωνικές επιπτώσεις μιας ασταθούς τιμής ΣΕΔΕ2 είναι βάσιμες, δεν πρέπει να χρησιμεύσουν ως δικαιολογία για μια πρόωρη αποδυνάμωση του ΣΕΔΕ2 ή για να αποσπάσουν την προσοχή από το απαραίτητο έργο που πρέπει να επιτελέσουν τα κράτη μέλη για να βελτιώσουν τη δικαιοσύνη του συστήματος. Το ΣΕΔΕ2 θα πρέπει να αφεθεί να λειτουργήσει κατά τα πρώτα έτη της εφαρμογής του, ώστε να καταστεί δυνατή η διαμόρφωση των τιμών, να δοθούν κίνητρα για την απανθρακοποίηση και να συγκεντρωθούν οι απαραίτητοι πόροι για την ενεργειακή μετάβαση.

Διάγραμμα 7. Πραγματική μέση τιμή βενζίνης στην ΕΕ και επί πλέον κόστος ΣΕΔΕ2

Όπως αποδεικνύεται από το Διάγραμμα 7 της [Transport and Environment](#), η διακύμανση της τιμής των ορυκτών καυσίμων τα τελευταία χρόνια παραμένει πολύ υψηλότερη από την επίδραση της τιμής ΣΕΔΕ2 των 100 ευρώ ανά τόνο CO₂. Αυτό υπογραμμίζει ότι ο πραγματικός κίνδυνος και η απειλή για το κόστος διαβίωσης δεν είναι η τιμή του άνθρακα, αλλά η συνεχιζόμενη εξάρτηση από ρυπογόνα καύσιμα, καθώς οι εταιρείες ορυκτών καυσίμων έχουν αποδείξει ότι είναι πρόθυμες να αποκομίσουν έκτακτα κέρδη.

Οποιαδήποτε προσπάθεια ελέγχου της τιμής μέσω της αύξησης της προσφοράς δικαιωμάτων εκπομπής σημαίνει περισσότερες εκπομπές άνθρακα. Προκειμένου να επιτευχθούν οι ευρωπαϊκοί κλιματικοί στόχοι, οποιαδήποτε αποδυνάμωση του ΣΕΔΕ2 θα πρέπει να αντισταθμιστεί με την αύξηση των φιλοδοξιών είτε στους τομείς του ΣΕΔΕ1 είτε στους υπόλοιπους τομείς του Κανονισμού Κατανομής Προσπαθειών: τη γεωργία - η οποία παραμένει πολιτικά δύσκολη - ή τους τομείς χρήσης γης, όπου η αποτελεσματικότητα [των δεξαμενών άνθρακα είναι ήδη σε κίνδυνο](#).

Τελικά, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για τη διαχείριση της δυναμικής των τιμών του ΣΕΔΕ2 χωρίς να υπονομεύεται η φιλοδοξία είναι η ισχυρή εφαρμογή συμπληρωματικών μέτρων. Με τη μείωση των εκπομπών στα νοικοκυριά και τις οδικές μεταφορές, τα μέτρα αυτά μειώνουν τη ζήτηση για δικαιώματα εκπομπών, γεγονός που με τη σειρά του συμβάλλει στη μετρίαση των τιμών του ΣΕΔΕ2, επιταχύνοντας παράλληλα την απανθρακοποίηση.

Πληροφορίες Δημοσίευσης

Το ΣΕΔΕ2 101 εκπονήθηκε στο πλαίσιο του έργου LIFE Effect (LIFE23 GIC-BE-LIFE EFFECT) υπό την ηγεσία του Carbon Market Watch με τη συνεισφορά μελών της κοινοπραξίας του έργου.

Συγγραφική ομάδα

Eleanor Scott, εμπειρογνώμονας της ΕΕ για την αγορά άνθρακα, Carbon Market Watch

Jeanne Marullaz, ασκούμενη στην πολιτική της ΕΕ, Carbon Market Watch

Συντάκτης

Gavin Mair, Υπεύθυνος Επικοινωνίας, Carbon Market Watch

Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτήν την πολιτική έκθεση ανήκουν αποκλειστικά στους συγγραφείς και τους εταίρους του LIFE Effect.

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επικοινωνήστε με:

gavin.mair@carbonmarketwatch.org

Δημοσίευση:

Οκτώβριος 2025

**Co-funded by
the European Union**